

La butxaca

Feia uns quants anys que les festes de Nadal i Reis no es presentaven amb tan bones perspectives per als consumidors i, sobretot, per als botiguers, que són els que s'hi juguen les garrofes. No és que tot sigui color de rosa, però en comparació amb altres èpoques sembla que les coses hagin millorat. De tota manera, pot ser una percepció personal i de segur que els funcionaris, els miners aragonesos, o els camioners autònoms ho veuen diferent, per posar nomenes tres casos.

Sigui com sigui, les dades que fan pensar en un bon final d'any des del punt de vista de la butxaca són evidents. D'una banda –molt important–, els tipus d'interès són els més baixos de la història. Ara el que s'anomena el preu oficial del diner està en el 6,75% i probablement el 13 de desembre vinent el Banc d'Espanya decidirà que baixi al 6,5. Aquesta baixada repercutirà a la llarga en els clients de caixes i bancs, que pagaran menys diners per la hipoteca del pis i també notaran com els paguen menys interessos pels diners que tenen a la llibreta o al compte corrent.

Però no cal esperar al 13 de desembre. Aquesta baixada dels interessos ja fa més d'un any que dura, i milers i milers de famílies ja ho han notat.

Ara no paguen tants diners com l'any passat quan arriba el rebut de la hipoteca. Això són més calers a la butxaca i és un fet que pesarà quan la gent vagi de botigues a comprar els Reis o els regals de Nadal. Perquè, a més a més, els preus de quasi tots els productes bàsics –tret de la gasolina i el gas-oil– han pujat poquíssim en un any, han pujat menys que mai, i això és també una novetat interessant quan es tracta de rascar-se la butxaca quasi “per obligació”, com passa per aquestes festes.

Però és que encara hi ha una cosa més important: ara hi ha més gent amb feina i menys parats que l'any passat en aquesta època. Tampoc és que les xifres d'ocupats s'hagin sortit de mare –que més voldríem–, però és un fet que l'atur ha baixat lleugerament en els últims dotze mesos, encara que sigui a cops de contractes

temporals. L'institut d'estadística del govern de Madrid ha notat els efectes de tot això en l'enquesta de pressupostos familiars, que per primera vegada en l'últim any i mig ha detectat una petita pujada del consum. Molt petita i amb molts matisos, però almenys no ha detectat una altra baixada, com passava últimament. I és que a part de les dades econòmiques (tipus d'interès, atur, etc.) potser hi ha altres factors que contribueixen a fer que la gent vagi abandonant l'ambient d'atonía que hi ha hagut fins ara en el consum.

Un d'aquests factors és el convenciment que potser no estem tan malament com de vegades ens hem pensat. Resulta que ens esgarrifem de les taxes d'atur tan elevades que hi ha aquí, que són les pitjors del món occidental. Però quan es mira què hi ha darrere de les xifres pelades això potser no és del tot veritat: per exemple, ara hi ha un economista nord-americà que està fent furor aquí, Jeremy Rifkin, que diu que “a l'economia americana hi ha sis milions de persones desaparegudes que no tenen cap relació amb l'economia; no entren a les estadístiques”. Són els rodamons, *homeless* i immigrants il·legals... Rifkin diu que, en realitat, l'atur als Estats Units “està entre un 13 i un 14 per cent, com a Europa”.

No es tracta de girar els ulls a l'evidència que els nivells d'atur als Països Catalans són alts, però si es pren com a referència la situació dels altres països del voltant no sembla que les coses aquí siguin molt pitjor. I hi ha també una altra evidència, i és que la capacitat de la gent sense feina de subsistir amb dignitat, malgrat la difícil situació en què es troba, és en general força acceptable gràcies a l'entorn familiar i a la protecció social. Per tot això tenim la sensació que aquest desembre les coses segurament aniran millor. No es qüestió de bola de vidre. ■

JORDI FORTUNY

“A part de la situació econòmica, hi ha altres factors que contribueixen a fer que la gent vagi abandonant l'ambient d'atonía que hi ha hagut fins ara en el consum.”